
MIHAI CALCIU

Cronica Sanatoriului

MIHAI CALCIU

Cronica Sanatoriului

Editura
ARVIN PRESS
București 2006

http://mihai.calciu.online.fr/cronica_sanatoriului/

© Toate drepturile rezervate autorului

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CALCIU, MIHAI

Cronica sanatoriului / Mihai Calciu. - București: Arvin Press, 2006

ISBN (10) 973-7849-70-1 ; ISBN (13) 978-973-7849-70-0

614.2(498 Brașov):616.24-002.5:615.28-053.2"1950/1968"

I. Giuvaeruri în mocirlă

La început de an suprauniversitar, în noiembrie 1950, profesorul Nasta ne-a convocat în cabinetul lui pe cei nouă membri ai colectivului său de catedră și ne-a comunicat, printre altele, că începând din acel an, la cursul de specializare, pe lângă cursanții fiziologi va fi și un grup de cursanți pediatri care vor deveni fiziologi-pediatri. Se instituționaliza astfel subspecialitatea căreia mă dedicasem: fiziopediatria. Totodată ne-a atras atenția, șefului meu direct, conferențiarul Grubea și mie, care lucram în secția de copii, că ne revin sarcini speciale mai ales în privința stagiului practic în pavilionul nostru, care va fi mai îndelungat pentru pediatri decât pentru ceilalți.

După această scurtă punere în temă, am plecat spre amfiteatru, încolonați în urma profesorului, să asistăm, conform obiceiului, la prelegerea de deschidere a cursului.

În amfiteatru, rumoare și dezordine; cei peste treizeci de cursanți nu apucaseră să-și găsească locurile. În această forfotă de un minut sau două, am apucat să văd o tânără cu o înfățișare și alură care m-a frapat din prima clipă. Un chip oval, luminos și proaspăt, cu o gură frumos arcuită, cu buza inferioară răsfrântă senzual, cu un nas ușor acvilin dându-i un aer de distincție (îmi amintea profilul lui Ann Sheridan, o divă din acea vreme), un păr blond cu onduleuri largi pe care-l svârlea dezinvolt peste umăr. Chipul în ansamblu sugera semeție și șăgălnicie. (Cineva mai târziu, peste zeci de ani i-a spus "Madona Institutului". Mie, atunci numai Madonă nu-mi sugera.

Sau poate și madonă dar, să mi se ierte blasfemia, o madonă drăcoasă). La toate acestea se adăuga și o alură zveltă pe care am remarcat-o în pașii pe care i-a făcut ca să-și ocupe locul.

Desigur că toate aceste trăsături nu se puteau dezvălui dela o primă privire, dar pe baza câtorva elemente și a impresiei generale, intuiția mi-a creat într-o frântură de timp, o reprezentare complexă nu numai fizică ci și psihică (și chiar psiho-intelectuală) pe care cunoașterea ulterioară vom vedea dacă mi-o va confirma.

Calm în exterior, dar profund bulversat în interior, dădeam impresia că urmăresc cursul profesorului, însă, fără a-mi pironi neapărat privrea, eram cu toate simțurile racordat la această insolită apariție din rândul cincii - partea dreaptă a amfitetrului. Cursul s-a terminat, lumea s-a scurs spre ieșire, inclusiv ea, fără să arunce o privire în urmă. Am plecat și eu, nu printre ultimii; m-am dus în secție; nu știu cum mi-am mai văzut bolnavii și apoi am plecat spre casă. Ai mei, în special sora mea care era foarte sezisantă, au observat că ceva se petrecea cu mine. Am evitat discuții și m-am retras în camera mea. Am avut o noapte agitată.

A doua zi, mai punctual decât de obicei, eram în spital. De la poartă eram numai ochi, ochi numai pentru Ea. Mergând către secția mea m-am intersectat cu numeroși colegi, care veneau la sevicu; ne-am salutat dar m-am ferit de obișnuitele șuete matinale. Mi-am făcut în grabă primul tur de vizită și am rezolvat problemele uzuale. M-am dus apoi la directorul științific al Clinicii, doctorul Șaim, care mi-a dat catalogul pentru pediatri, în care urma să notez prezența, să fac consemnări și să dau calificative legate de stagiul. Ce bine ar fi dacă ar fi pediatră! îmi spuneam; dar cu catalogul în față nu aveam de unde să știu pentru că nu-i cunoșteam numele. Însă nu mai este mult; la ora 9 fix intru în sala de cursuri din secție și am imensa bucurie să constat că unul din cei

șapte pediatri era Ea. A fost prima dată când privirile noastre s-au întâlnit și am avut impresia că m-a privit cu un pic de insistență și cu oarecare interes. Am făcut apelul și am aflat astfel că o cheamă Radu Beatrice. Între timp privirile mele iscoditoare îmi dădeau un prim indiciu liniștitor: nu are verighetă. În catalog se afla și mențiunea locului de proveniență. “Sunteți din Arad, domnișoară doctor Radu? “am întrebat-o. “Da!“ “În Arad este și un pediatru renumit căruia îi purtați numele”. “Este tatăl meu!” (Și eu, care până atunci îmi spuneam că poate fi oricine. Este ființa existenței mele și poate fi și fiica unei spălătorese zămislită cu un necunoscut!).

Ce s-a mai întâmplat în orele, zilele, săptămânile și lunile următoare nu mai poate fi amănunțit. Diminețile cu stagii împreună, care îmi dădeau prilejul să o remarc între ceilalți (poate și cu subiectivitate) pentru limbajul medical amplu și fluent, pentru abilitatea examinării copiilor, pentru discernământul în susținerea diagnosticelor care proveneau probabil din trăirea spitalicească din serviciul tatălui ei.

După câteva zile am început să plecăm, la prânz, împreună, mai întâi prin Parcul Carol, apoi pe trasee din ce în ce mai lungi. Când nu aveam cursuri după amiază, la Institutul de Prevederi Sociale (unde cumulam un post de lector) plimbările, ținându-ne de degețel, durau până noaptea tâziu, cu câte un popas la vreo cofetărie sau braserie sau la vreun cinematograful. Plimbări cu tirade sentimentale interminabile din partea mea sau cu tăceri grăitoare (din partea ambilor). Îmi amintesc că, într-o noapte am ajuns din dealul Filaretului până la Gara de Nord și de acolo, printre șine, până la Triaj și înapoi. De multe ori ajungeam la Lacuri (Herăstrău, Băneasa). Într-o seară după o astfel de plimbare ne-am oprit să luăm cina la restaurantul Pescăruș. La ieșire, în piața din fața restaurantului, aștepta o trăsură cu un cal. Am apreciat că o plimbare cu trăsura în miez de noapte este ceva roman-

tic; ne-am urcat și i-am comandat birjarului să ne ducă spre oraș, dar calul s-a împotrivit. A fost singura dată când am văzut un cal dând înapoi ca un catâr. Până în cele din urmă birjarul a izbutit să-l urnească. Noi am făcut haz nu însă fără a ne gândi și la semnificația superstițioasă pentru destinul idilei noastre.

Au fost plimbări prin nămeți, prin viscole, pe ploaie, pe vânt ca și pe vreme frumoasă, ca în ultimele luni ale cursului, cu decor de operetă, cu pomi înfloriți. Dragostea dădea impuls acestor promenade care în alte împrejurări ar fi putut fi și un supliciu. De pildă, peste ani, Beatrice îmi spunea că au fost dați în care, purtând pantofi noi, mersul era insuportabil de dureros și totuși un miracol făcea să-l suporte. (În treacăt amintesc că pantofii, ca și cordoanele, totdeauna rafinate ca gust și desigur costisitoare, erau punctele forte ale vestimentației ei, care altfel era de o dezarmantă simplitate: invariabil fuste gri evazate, foarte strânse în talie, bluzițe sport și șosetuțe, făceau parte din farmecul ei).

Această etapă de promenade idilice nu era totdeauna senină. Apăreau din când în când disensiuni, parcă tot mai dese cu trecerea timpului, bazate pe un sentiment nou pentru mine: gelozia. Odată cu instalarea în mine a sentimentului năvalnic de iubire au apărut și primele manifestări de gelozie. De la prima pseudo-iubire din adolescență și până la vârsta de acum, de 30 de ani, nu dusesem o viață de ascet; avusesem destule flirturi de intensitate mai mare sau mai mică, fără ca să fi avut vreodată nici cel mai mic impuls de gelozie. Am constatat că în structura mea sufletească iubirea adevărată are drept corolar gelozia. Este drept că și anumite atitudini și concepții ale lui Beatrice erau de natură să-mi exalte aceste ieșiri, adeseori necontrolate. Primum movens l-a constituit împrietenirea ei cu două pediatre cursante, de altfel simpatice, Lili și Ticu, împreună cu care a alcătuit un trio aproape nedespărțit în orele de curs. Partea proastă

era că odată pe săptămână sau la două săptămâni, trio-ul și-a făcut obiceiul să lipsească de la curs; uneori se întâmpla ca doar Beatrice singură să lipsească. Motivul pe care mi-l invocau (pentru că trebuia să le acopăr prezența) era că ar fi mers în oraș la pescăria Delta să mănânce tartine cu caviar. Inutil să spun cât mă răscolea această scuză care mi se părea inventată (ca să nu mai spun că era și neserioasă pentru calitatea oficială pe care o aveam).

În afară de asta, observasem din partea lui Beatrice atitudini de “camaraderie” cu colegi de curs sau cu alți medici ai Clinicii și ai Institutului, indiscutabil inocente, dar care contraveneau vederilor mele că o doamnă trebuie să se comporte ca o “lady”. Pe aceiași temă apăreau divergențe; ea susținea că între un bărbat și o femeie poate exista o prietenie fără niciun fel de alt substrat, pe când eu (după propria-mi experiență) nu acceptam acest punct de vedere. Avea în același timp darul înăscut de a nu-și etala sentimentele ci numai de a le sugera, ca să te facă să nu fii niciodată sigur că ai cucerit reduta. La efluviile mele declarative nu mi-a răspuns niciodată cu un “te iubesc”. O dovedea pe alte căi (însăși plimbările împreună însumând sute de kilometri erau o dovadă) dar de spus nu o spunea. Tot ce însemna sentimentele ei față de mine mi se părea în momentele de gelozie, o tactică premeditată de a te prinde în mreje, de a te adânci într-o plasă de păianjen.

În fine mai era un aspect care mă intriga: în discuțiile noastre apăreau conuri de umbră atât din trecutul cât și din prezentul ei, falduri care lăsaus lucruri nelămurite, cu toată insistența mea.

Recunosc că toate erau simple suspiciuni, căroră, la rece, nu le-aș fi dat importanță, dar înfierbântat de iubire, îmi pierdeam “uzul rațiunii” și ajungeam la răbufniri uneori chiar injurioase, pe care degeaba le regretam ulterior.

Toate acestea la un loc au creat tensiuni între noi care uneori umbreau însăși iubirea și erau de natură să obosească psihic. Pe măsură ce se apropia sfârșitul cursului (august-septembrie) oboseala psihică creștea și astfel îmi explic hotărârea pe care, în final a luat-o Beatrice “Plec acasă, la Arad, la post. Să lăsăm timpul să sedimenteze sentimentele și după câteva luni - un an, cu gândurile limpezite să luăm o hotărâre”.

Am condus-o la gară cu convingerea că totul s-a terminat din partea ei. Eu rămâneam cu toată povara iubirii neîmpărtaşite.

În lunile care au urmat m-am avântat în muncă, m-am cufundat în biblioteci, am încheiat lucrări științifice cu care rămăsesem în restanță și am inițiat altele. Sâmbăta și Dumineca plecam pe Bucegi cu trenul sindicatelor și alegeam traseele cele mai obositoare. Încercam să reînod prietenii și relațiile pe care le neglijasem. Căutam să mă reintegrez în vechile programe de distracții. Și totuși, și totuși, imaginea ei, ființa ei stăruia în mine fără nici un pic de atenuare.

Îmi impuneam să mă mențin în rezervă față de ea. La câte o lună, un schimb de scrisori, câteva rânduri voit anodine (cel puțin din partea mea). Aș fi avut ocazia să mă reped până la Arad. Timișoara era fieful meu pentru vizitele de îndrumare și control ale Institutului, or dela Timișoara la Arad nu era decât un pas, dar nu l-am făcut. Îmi închipuiam că, cu timpul va veni și pentru mine vindecarea.

Cu această stare de spirit (dar cu iubirea încă nealterată) în luna aprilie a anului următor (1952), deci după 6-7 luni dela despărțire, într-o zi spre amiază primesc la spital un telefon, o voce veselă: “Sunt eu, Beatrice. Am sosit azi dimineață. Mi-e dor să te văd”. Am rămas sufocat. I-am explicat că și eu vreau să o văd dar că sunt de gardă. “Atunci te caut după amiază la gardă”. Peste câteva ore Beatrice intra în camera mea de gardă.

“Întradevăr, timpul, și-a spus cuvântul. Nu mai pot fără tine!. “Cu aceste cuvinte absolut neobișnuite din partea ei, s-a aruncat în brațele mele. Cu o înfocare fără seamăn, am îmbrățișat-o, ne-am sărutat și în final ne-am contopit pe toate planurile, pecetluind unirea pe viață.

Beatrice avea o învoire de la serviciu de două zile, timp suficient ca să punem la punct toate problemele. Voi pleca cu ea la Arad, chiar mâine, să-i cunosc părinții și să o cer în căsătorie. Nunta o vom face spre toamnă, de ziua mea, în Noiembrie. Detaliile le vom stabili poimâine cu părinții ei.

A doua zi am obținut o permisie de trei zile de la Clinică și am plecat cu Beatrice să ne cumpărăm bilete la vagonul de dormit. Ne-am despărțit apoi, lăsând-o pe ea să meargă prin magazine și convenind să ne întâlnim seara la ora 9 (cu o oră înaintea plecării trenului) în Gara de Nord, în fața Biroului de informații. Apoi am venit acasă (după ziua de gardă) ca să le spun alor mei vestea cea mare. Am stârnit stupeoare. Mama și sora mi-au sugerat să nu precipit lucrurile, să mai amân. Nici n-am vrut să aud. Tata era de aceeași părere cu mine. Am continuat apoi discuțiile ore în șir, cu calm și cu căldură de ambele părți și m-am despărțit cu greu de ai mei. Așa se face că am ajuns cu o jumătate de oră întârziere la locul de întâlnire. În fața biroului de informații Beatrice nu este. Mă duc pe peron unde trenul tocmai fusese tras: Beatrice absentă. Întreb pe însoțitorul vagonului nostru de dormit: Doamna din Arad nu s-a prezentat. Încep să mă agit. Mai sunt zece minute până la plecarea trenului. Ce să fac? Dacă a fost un simplu capriciu și a renunțat la planurile de viitor? Să plec singur la Arad ar fi ridicol. Să mă întorc acasă ar fi penibil. Se anunță plecarea trenului și eu în fața treptelor vagonului nu eram încă hotărât ce să fac. În acel moment apare dansa, liniștită și surâzătoare. Asistase la tot zbuciumul meu, pitită după unul din stâlpii copertinei peronului. Voise astfel să mă pedepsească pentru întârzie-

rea de o jumătate de oră. Beatrice era aceeași Beatrice! Am vrut realmente să o strâng de gât dar m-am mulțumit să scrâșnesc: “Bestiolă!”

În câteva clipe trenul s-a pus în mișcare; și noi, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, ne-am pus la taclale, stând pe culoar până la ora 2 din noapte.

Am ajuns la Arad dis de dimineață. Neavând bagaje am plecat pe jos pe bulevardul larg ce leagă gara de centru, bulevard resistemizat când tatăl lui Beatrice fusese primar. După vreo jumătate de oră am ajuns în strada Cloșca nr.14 la casa pe care o voi îndrăgi de acum înainte. Ne aștepta mama lui Beatrice care m-a măsurat din cap până în picioare și m-a catadicsit, în maniera ei ironică, cu epitetul de “filfizon de București” și m-a îmbrățișat, lăsându-mă să înțeleg că mă acceptă. După un mic dejun, pregătit minuțios, Beatrice m-a luat la plimbare să-mi arate orașul copilăriei ei. Am parcurs aleile de pe malul Mureșului și tot Corso-ul și am intrat în cele două catedrale, catolică și ortodoxă, care vor rămâne obiective ale tuturor vizitelor noastre ulterioare.

Apoi am plecat pe căi lungi și întortocheate până la Spitalul de Pediatrie, ca să-l luam la masă pe “Tăticu”. Intrând pe poartă am rămas impresionat de rafinamentul peisagistic al marelui parc al spitalului, de curățenia și ordinea care domneau în jurul și în interioarele elegantele pavilioane. Era opera de aproape trei decenii a doctorului Radu pe care l-am găsit în cabinetul lui. M-a scrutat cu o privire caldă, învăluitoare și mi-a întins o mână energică. Fără să o spună aveam impresia că trecusem proba, că gândea:” ăsta-i ginerele pe care-l așteptam”.

După masa de prânz de acasă, aranjată festiv, am plecat cu Beatrice să ne continuăm periplul arădean. Din nou pe Corso unde am poposit la o cofetărie cu mese întinse pe trotuar. Am luat câte o înghețată și câte un mic coniac. (Tocmai atunci se desfăcea în Arad colecția

multidecenală a coniacurilor Segarcea). Deodată văd la marginea trotuarului o trăsură care staționa, de culoare roz. Mă uit la cal - tot roz -, birjarul la fel, pomii tot așa. Totul în jurul meu era roz. M-am frecat la ochi, nicio modificare. N-am înțeles ce se întâmpla cu simțurile mele; de îmbibiție alcoolică nu putea fi vorba deoarece băusem mai nimic. Câtă vreme am mai rămas în cofetărie am văzut lumea în roz, apoi mi-am revenit.

Seara am fost invitați de părinții lui Beatrice la cină în oraș, la o grădină de vară, împreună cu încă o familie prietenă. După cină am dansat cu "logodnica" mea dans după dans. Eram pobabil transfigurați de fericire, judecând după interesul și bunăvoința cu care eram urmăriți de comeseni.

A doua zi ca să-mi arate ceva din frumusețile împrejurimilor Aradului, Beatrice a organizat un pic-nic "în doi" în pădurea Ceala. Ne-am imbarcat cu două panere încărcate cu bunătăți, într-o birjă pe care am reținut-o până seara, când ne-am întors acasă.

A treia zi a fost program mai mult de interior. De comun acord am stabilit ca nunta să o facem peste șapte luni, în Noiembrie, pentru ca mama lui Beatrice să mai facă niște pregătiri dotale.

Seara am plecat (singur) spre București. Dimineața când m-am prezentat la serviciu, am fost surprins să aflu că hotărârea noastră matrimonială era cunoscută de o bună parte din cei 600 de salariați ai Institutului și Clinicii, fapt care nu avea să fie deloc benefic pentru noi. Nu pot să-mi explic de unde a transpirat această intenție? Din vizita pe care mi-a făcut-o Beatrice în ziua de gardă? Din învoirea pe care am cerut-o pentru plecarea la Arad? Nici până astăzi nu știu. Zilele ce au urmat eram năpădit de felicitările colegilor, ale surorilor, ale infirmierelor, ale personalului administrativ. Doar cele trei prietene cele mai bune ale mele din Institut,

Cristina, Dana și Marie-Jeane abia îmi mai răspundeau la salut.

Viața intrase pentru mine în cursul normal pentru ca peste nici o lună să primesc acasă o scrisoare de la Arad. Am deschis-o cu îngrijorare. Era de la Beatrice, scrisă dezordonat pe o hârtie șifonată. O reproduc prescurtat din memorie: “Dragă Mihai, ieri seară l-au ridicat pe Tăticu. Am văzut cum îi pun cătușele la mâini și-l împing în dubă. După aceea câțiva au rămas până noaptea târziu să facă percheziție; au cojit tapetele, au sfârtecat tablourile, au întors biblioteca și toată casa pe dos. Suntem distruse. Îți scriu ca să te rog din toată inima să te consideri eliberat de orice angajament. Ar însemna să te nenorocești și tu și pe ai tăi. Dacă mă ascuți și trebuie să mă ascuți, mă vei uita și vei avea parte de tot binele pe care ți-l doresc”. Răvășit m-am dus în camera părinților și le-am citit scrisoarea. Revenindu-și după șocul veștii mama a spus: „Înțeleaptă fată, nu este egoistă, îți vrea binele, trebuie să-i ascuți sfatul.” Tata s-a uitat spre dânsa reprobativ. Eu le-am spus că nici nu mă gândesc, că plec cu primul tren. Tata mă încuviința din priviri deși își dădea seama ce-i așteaptă.

Seara am și plecat cu același tren, care cu trei săptămâni în urmă mă purtase spre cele trei zile de fericire. Ajuns la Arad, m-am interesat unde este dispensarul TBC, m-am plimbat puțin să se facă ora 8 și m-am prezentat la dispensar. Am intrat în cabinetul de ftiziopediatrie. La birou, cu niște radiografii în față, era Beatrice. Îmbrăcată în negru, palidă, încercănată, cu ochii roșii de plâns, a sărit când m-a văzut și s-a repezit cu hohote de plâns, în brațele mele. „Mi-era teamă că ai să vii, știam că nu mă vei asculta“ îmi spunea ea printre sughituri de plâns. Am stat cu ea până la încheierea programului și am plecat împreună spre casă, luând în drum niște mezeluri pentru că îmi închipuiam că au uitat de mese. În strada Cloșca, la numărul 14, era atmosferă de

doliu. Pe un jilț în mijlocul camerei - birou, stătea împietrită o femeie îmbătrânită brusc care nu a reacționat prin nimic la ivirea mea. Pe jos erau aruncate zeci și sute de cărți și dosare, vase sparte sau ciobite, pe pereți tapete smulse, tablouri strâmbe, scrijilări peste tot. Am stat până seara, mușește, toți trei (între timp au mai trecut pentru câteva minute și câțiva cunoscuți apropiați) și am făcut priveghi ca pentru mort. Beatrice m-a condus la gară. Pe drum i-am spus că nimic nu se va schimba: în noiembrie ne căsătorim. “Nu Mihai, nu!” “Iubito în această privință nu avem ce discuta”. Și apoi plecarea și o noapte de coșmar până la București.

Revenit în Clinică am căutat să nu se observe nici o schimbare în comportarea mea. Nu era necesar să se răspândească vestea deși nu aveam nici o îndoială că, într-o zi sau două, se va afla. Doctorii Bula și Gartner din Institutul Filaret erau din Arad și păstrau legături strânse cu Aradul. Și la mine în casă atmosfera devenise tristă și apăsătoare. Căutam totuși cu toții să ne vedem de treabă ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Și astfel au mai trecut câteva săptămâni în care păstram zilnic legătura telefonică cu Beatrice.

Și pentru că o nenorocire nu vine niciodată singură, pe ziua de 11 iulie am primit știrea că Institutul de Prevederi Sociale, unde eram lector, s-a desființat. În cel mai inoportun moment veniturile mele se reduceau la aproape jumătate.

Dar adevărata dramă deabia avea să urmeze, de data aceasta legată de îngreunarea “dosarului de cadre” și așa foarte șubred prin “originea” mea socială. “Conducerea superioară de partid și de stat” a apreciat că numărul de medici din Capitală este disproporționat de mare față de provincie și a decis ca în vara anului 1952 să se facă transferuri pentru atenuarea situației. În repartizarea pe specialități i-a revenit și fiziologiei obligația să scoată din București un număr de cinci - șase

medici. Aceștia trebuiau să fie ceva mai răsăriți deoarece urmau să preia conducerea unor spitale-sanatorii ce se creau atunci. Cei cu dosare “bune” sau cu relații temeinice nu aveau a se teme. În ce mă privește mă simțeam vulnerabil. S-ar fi putut ca atuurile profesionale să nu fie luate în considerare, ci dimpotrivă. Contribuția mea la crearea secției de ftiziopediatrie, aportul pe linie clinică, didactică și de cercetare, participarea la redactarea primului manual-tratat de ftiziopediatrie - care era în curs de apariție, elaborarea a numeroase lucrări științifice care fuseseră foarte apreciate, inovarea tratamentului meningitei tuberculoase la copil și a altor tehnici terapeutice sau investigatorii și altele s-ar fi putut să nu conteze în fața ponderii negative a dosarului de cadre, mai ales că bănuiam că intervenise o oarecare contrarietate subiectivă la nivelul înalt al Institutului, provocat de opțiunea mea matrimonială.

Temerile mele s-au adevărat. Într-una din zilele lunii septembrie (1952) am fost chemat la Ministerul Sănătății unde directorul Direcției Tuberculozei, doctorul Bula, m-a încunoștiințat că sunt transferat la Brașov. I-am declarat că refuz. După două zile am fost chemat la ”tov” ministru adjunct Dunăreanu, alături de el fiind și doctorul Bula. Ministrul a început să mă “prelucreze”, cu blândețe, spunându-mi că are nevoie de un specialist cu înaltă valoare, pentru o unitate nou creată pentru care nu există specialiști pe plan local, că Brașovul este un oraș deosebit de frumos, că dealul Warthe unde se află unitatea este un loc romantic, foarte potrivit pentru tinerii căsătoriți, etc. Aproape trei ore și-a pierdut un ministru și un director de ministru ca să mă convingă. Răspunsul meu la toate argumentele a fost mereu negativ.

Peste alte câteva zile am fost din nou chemat de același ministru adjunct, care de data acesta nu mai era așa de mios ci folosea adeseori insinuări sau de-a dreptul amenințări primejdioase. A început mai blând întrebân-

du-mă ce-mi face familia (aluzie la domiciliul obligatoriu al tatălui meu) și ce mai face viitorul meu socru (aflat în lagăr). Apoi m-a amenințat că nu-mi va aduce niciodată soția pe post în București și că vom fi sortiți să avem o căsătorie prin corespondență și a culminat cu o vehementă amenințare: “Brașovul este cel mai important centru muncitoresc al țării; pe intelectualii care întorc spatele clasei muncitoare noi îi punem la zid“. Din nou peste două ore de pledoarii zadarnice.

În fine, a treia convocare la minister, care avea să fie și ultima, de data aceasta la primul adjunct al ministrului, aprigul doctor Iosif Bogdan (tot evreu ca și Dunăreanu). Acesta era o matahală fioroasă, cu un aspect corespunzător faimei pe care o avea (mergea în inspecție cu mandate de arestare în alb, asupra lui). Brutal și cu o voce cavernoasă mi-a spus scurt: “Pe biroul din fața mea ai două hârtii. Citește-le și ia una din ele“ Le-am citit. Pe una scria: “ se transferă în interes de serviciu în calitate de medic primar - director la Sanatoriul TBC Copii Brașov pe data de 15 octombrie 1952, cu termen de prezentare în maximum 30 de zile “. Pe a doua era scris: “se demite din funcție, fără drept de reangajare atât în unitățile Ministerului Sănătății cât și în celelalte ministere, întreprinderi și instituții care au o rețea sanitară proprie“.

Prevăzusem această alternativă și deliberasem în mine însumi ce aveam de făcut. Nu puteam să las pe drumuri trei familii care rămăseseră fără nici o resursă: a mea din București, cea de la Arad (mama și fratele lui Beatrice care era student) și noua familie pe care o înjghebam. Am luat deci prima hârtie și am plecat pe ușă, fără să salut. M-a însoțit același doctor Bula căruia i-am spus cu voce răgușită că măcar are datoria să instrumenteze transferarea lui Beatrice la Brașov. Doctorul Bula care provenind din Arad îl cunoscuse și apreciasse pe doctorul Radu (socrul meu) și în sinea lui probabil că avea o compasiune pentru situația noastră actuală, mi-a spus:

“Asta nu este o problemă. Veniți la mine în birou și vă dau decizia pe loc“. Așa că, la mai puțin de o oră, ieșeam din minister cu două decizii: a mea și a lui Beatrice.

Ajuns acasă am telefonat la Arad și i-am spus lui Beatrice că din acel moment, dacă vrea, poate părăsi serviciul și poate veni la București, că am intenția să rămân în București până la termenul limită de 15 noiembrie. Până atunci mai erau 45 de zile. Beatrice a spus că ar dori să mai stea cu mama ei cât mai este posibil și că ar veni în preajma termenului final.

În acest interval de o lună și jumătate am continuat să ne telefonăm nu zilnic ca mai înainte ci odată sau de două ori pe săptămână. În afară de serviciul lui Beatrice, ele două, la Arad, erau preocupate cu demersuri pentru obținerea aprobărilor de trimitere a coletelor sau scrisorilor către lagăr, care le erau mereu respinse.

În familia mea din București, atmosfera era deprimantă; făceam mereu evaluări asupra consecințelor ce-i așteptau pe părinții mei. Tatăl meu care era cel mai conștient de augurii negri, încerca să ne îmbărbăteze, bravând situația. Prima problemă era cea a spațiului locativ. Legea comunistă în vigoare prevedea că din cele patru camere și hol ale apartamentului nostru, trei devin disponibile. Esențialul era deci, care vor fi viitorii colocațari. Tanti Smărăndița, foarte apropiată de noi și capabilă de sacrificii, s-a oferit să ni-l cedeze pentru una din camere pe chiriașul care ocupa la ea o cameră mai mică și care tocmai avea intenția să se căsătorească. Acest chiriaș, tovarășul Bârsă, care însoțea zborurile civile ale viitorului Tarom, se comportase exemplar față de tanti Smărăndița, dânsa girând pentru el. La rândul meu, influențat de colegii din Institut, l-am recomandat pe chimistul Petrică Georgescu din aceeași unitate, căruia îi arsesse imobilul în care locuia. Ambele propuneri au fost agreate de părinții mei dar ambele s-au dovedit ulterior catastrofale.

Zilele treceau năpraznic de repede. La serviciu, colaboratorii mei îmi plângeau pe umăr. O bună parte din surori și infirmiere se ofereau să vină cu mine, să se transfere la Brașov. Nu aveam cum să accept așa ceva; doar cu laboranta Sanda am făcut o excepție, deoarece Ministerul putea să admită că, în penuria de specialiști, ar fi fost singura modalitate să asigur inițial o brumă de analize în noul meu spital.

Cu trei zile înainte de termenul fatidic, Beatrice și mama ei au sosit în București. M-am dus să le întâmpin la gară și să le ajut la imensele bagaje, valize, sacoșe, papornice, burdușite cu haine, cu lucruri de primă necesitate pentru Beatrice dar mai ales cu alimente. Le-am condus la mătușa lui Beatrice unde urma să celebrăm și rudimentul de nuntă.

În ziua de 14 noiembrie am făcut rost împreună de actele ce ne mai trebuiau iar în ziua de 15, la prânz, am fost la Ofițerul Stării civile, doar noi doi, unde am fost declarați soț și soție.

În aceeași zi, cina festivă de nuntă a fost organizată de „nașa” (sora mai mare a soacrei mele) și de soțul ei „nașu”, în casa lor dintr-o fundătură din Calea Moșilor. O căsuță de refugiați de război, ticsită de mobilier, covoare, obiecte de tot felul, de lucruri acumulate într-o viață, de altfel prețioase în sine dar prin acumulare excesivă producând efect invers cu valoarea lor. Un interior vetust și înzorzonat.

Ne-am așezat la masă: părinții, sora și cumnatul meu deoparte, mama lui Beatrice, nașii, fiul lor Tolea și logodnica lui de altă parte, iar între ei Beatrice cu mine. Cina a fost îmbelșugată. Biata soacră-mea a venit încărcată cu bunătăți gata pregătite și cu altele pe care le-a preparat împreună cu nașa care și-a demonstrat talentele de gospodină. În tot timpul, Tolea ne-a „delectat” cu bancuri destul de deocheate, unele cu aluzii la evenimentul nostru nupțial. În timpul acesta, nașul răsucindu-și

mustața în furculiță, râdea cu poftă, rotindu-și ochii bulbucăți când către logodnica fiului său, când spre Beatrice, în vreme ce logodnica (a câta?), o armeancă frumoasă dar boită vulgar, îmi făcea cu insistență, oricât mă feream, semne cu picioarele, pe sub masă. Ai mei au fost tot timpul tăcuți, chiar și cumnatul meu care deobicei era foarte vorbăreț. Masa s-a mai prelungit câtăva vreme cu îmbieri, să mai luăm o baclava sau vreo felie de tort sau cu stăruințele lui Tolea să mai bem o cupă de șampanie pentru că o să vedem noi ce o să facem mâine dimineață cu “cearceaful alb”, ha, ha!

Nu prea târziu am plecat pentru că a doua zi de dimineață trebuia să luăm trenul spre Brașov. Negăsind niciun mijloc de locomoție, am luat-o pe jos, de la Calea Moșilor, până în Cotroceni, tăcuți, încolonați doi câte doi, părinții mei, sora și cumnatul meu și eu cu Beatrice care se vârase toată în mine, înfrigurată de vântul tăios și ploaia mărunță. Strângând-o de mijloc cu drag, nu știu de ce îmi stăruia în minte imaginea a două giuvaeruri mici aruncate într-o mare mocirlă a vremii.

A fost o nuntă tristă; tristă pentru că între noi era un mare absent - Tăticu - și pentru că de mâine începea exilul, tristețe care nu s-a risipit decât când, ajunși acasă am petrecut cu Beatrice prima și ultima ei noapte în camera mea din Cotroceni.

Nu știam, atunci seara, că de a doua zi, abia înșurat, aveam să mă angajez trup și suflet într-o a doua căsătorie, paralelă, la fel de pasionantă și acaparatoare - căsătoria mea cu Sanatoriul TBC Copii din Brașov.